

Middenstand

Van de drie dorpen had Spijkerboor vroeger de meeste middenstanders. Vanaf ongeveer 1750 werd hier vanuit bijna ieder huis wel handel gedreven in een bepaald product. De kleermaker, schoenmaker, smid, timmerman, moleenaar, caféhouder, bakker, melkboer en de kruidenier had hier zijn bestaan. In Oud- en Nieuw Annerveen kon je naar de kapper. Vaak combineerde de middenstand het vak met het houden van een paar varkens en koeien. De meeste huizen hadden dan ook het aanzien van kleine boerderijtjes. Kleinschaligheid was het woord dat bij deze gemeenschap paste. Rond 1980 drong ook hier de grootschaligheid door en verdwenen de winkeltjes en bedrijfjes. Gebleven is het oudste bedrijf, het café. Zij die nu in één van de dorpen wonen en daar ook hun broodwinning hebben, zijn echter qua

werk niet meer alleen gericht op de directe omgeving. In Spijkerboor hebben we nu een rijdende winkel, een computerbedrijf, een bouwbedrijf en een bed&breakfast annex familieverblijf. In Oud Annerveen werkt een automatiseringsdeskundige en er is een handelaar in diervoeders. Een bouwbedrijf, een installatiebedrijf en een dierenpension kun je in Nieuw Annerveen vinden. De meeste inwoners zijn tegenwoordig echter forensen. Een aantal daarvan ontplooit thuis activiteiten als aanvulling op het inkomen, naast het beroep dat elders wordt uitgeoefend. Zo werken in de dorpen verschillende therapeuten en kunnen we er naar de pedicure en schoonheidsspecialiste. Ook is het mogelijk een schilder- of knutselcursus te volgen.

Colofon:

Dit project is financieel mogelijk gemaakt door de Gemeente Aa en Hunze, Rabobank Aa en Hunze te Gieten, Nederlandse Aardolie Maatschappij te Assen en Installatiebedrijf S. de Jonge te Nieuw Annerveen. Medewerking is verleend door het Waterschap Hunze en Aa's te Veendam.

Vormgeving en realisatie: Print Studio Zeven, Tynaarlo.

Foto's: Frans de Jong, Mieke Sipma en uit het Dorpsomgevingsplan.

Redigeren van de tekst: Fred Wolthuis.

Getekende kaarten: Aaltje de Jonge.

Routeontwerp en teksten: Aaltje de Jonge, Gea de Boer, Hannie Goudswaard.

De werkgroep heeft gebruik gemaakt van: het artikel "Trekvogels en wintervogels in de omgeving van Spijkerboor, Oud- en Nieuw Annerveen" (Rens Penninx, januari 2006); het boek Drents Daip blif altijd stromen (1993); het Dorpsarchief van Annerveen/Spijkerboor; het informatiebord van het Drentse Landschap in de Duunsche Landen.

Dorpsommetjes

Eén van de doelen in het dorpsomgevingsplan van Nieuw Annerveen, Oud Annerveen en Spijkerboor was het maken van dorpsommetjes. Het in kaart brengen van kleine wandelingen in en rond de drie dorpen om te laten zien dat er in 'het andere dorp' ook veel mooie plekjes te vinden zijn én om de kennis van het gebied te vergroten. De vereniging Dorpsbelangen Annerveen/Spijkerboor richtte een werkgroep in. Bijgestaan door de medewandelars Geziena Völlink, Mina Hovenkamp en Hennie Leijtens zijn vele wandelingen gemaakt om ten slotte tot 9 definitieve routes te komen: drie voor elk dorp. De duur van de routes varieert van drie kwartier tot anderhalf uur. Naast de puntsgewijze routeaanduiding zijn korte beschrijvingen opgenomen van interessante punten in de dorpen. Op de achterzijde zijn onderwerpen beschreven die extra aandacht verdienen. De werkgroep wenst de inwoners en hun gasten veel wandelplezier.

Spijkerboor, Oud en Nieuw Annerveen, 2006.

Het wandelen van de routes geschiedt op eigen risico.

Veranderingen in de routes na 2006 worden gepubliceerd op de website www.spijkerboor.nl onder het kopje dorpsbelangen.

Duur:

1/2 uur, route uit te breiden tot 1 1/2 uur.

Start:

Café 't Keerpunt

Routebeschrijving:

Spijkerboor

1. Steek bij 't Keerpunt het kruispunt over naar de Veenweg.
2. Volg de Veenweg, ga linksaf de Broekdijk op en gelijk bij het verlaten van de bebouwde kom linksaf en loop rechts van de sloot over het land naar de dijk.
3. Ga door het klaphek rechtsaf de dijk op, het natuurreservaat het Hunzedal in. Loop langzaam in verband met de rust voor de vogels.

*In 2001 is Stichting Het Drentse Landschap gestart met het herstel van het stroomdal van de Hunze. Bij het 45 ha grote Annermoeras zijn binnen kadedijken oude en nieuwe bochten opengegraven, zodat **de Hunze** weer kan meanderen. Doordat nu meer water wordt vastgehouden, heeft dit geleid tot een toename van het aantal vogels. Ruim 100 soorten zijn gesignaleerd zoals: ganzen, zwanen, zilverreiger, lepelaar, aalscholver, buizerd, kiekendief.*

4. Volg de dijk en loop aan het einde links van de bomen langs de meander naar de brug (drassig). Vanaf de brug heeft u een goed uitzicht over de Hunze en de meanders.
5. Rechtsaf door het klaphek staat het informatiebord van Het Drentse Landschap over het reservaat (u kunt hier ook de route-uitbreiding volgen).
6. Langs de gaslocatie over de verharde weg of terug door het klaphek over de dijk naar de weg voorbij de slagboom (Broekdijk).

De aardgaslocaties aan de Broekdijk en de Tolweg behoren tot de winningsputten van het gasveld Annerveen, waaruit de NAM sinds 1972 gas exploiteert. De gaswinning is volledig geautomatiseerd.

7. Rechtsaf de Broekdijk op en deze volgen tot de Veenweg in Spijkerboor.
8. Linksaf de Veenweg op, gaat over in onverharde weg.
9. Na de eerste woning rechtsaf het pad in naar het Baggergat.
10. Voor de plas rechtsaf en even verderop de vlonder van het Salamanderpad op.
11. Na het Salamanderpad is de Molenwijk weer zichtbaar.
12. Terug naar 't Keerpunt.

Route-uitbreiding bij punt 5:

- A. Sla linksaf en ga de brug over.
- B. Linksaf, langs de Hunze lopen.
- C. Na een klaphekje buigt de dijk naar rechts.
- D. De dijk die om het gebied slingert blijven volgen.
- E. (Bij een volgend klaphek aan de rechterkant waar het terrein verlaten kan worden, is het mogelijk om aan de linkerkant buiten broedtijd het gebied in te lopen.)
- F. Na ongeveer 30 minuten over de dijk lopen, het laatste klaphek door en over de parkeerplaats naar de brug lopen.

*Om het toerisme in het Hunzedal te bevorderen, is recentelijk de **parkeerplaats** opnieuw ingericht en voorzien van **informatieborden** over de mogelijkheden in het gebied. De voorziening is, behalve een picknick-, zwem- en vislocatie, ook een goede startplaats voor diverse recreatieve activiteiten zoals de wandeling rond het Annermoeras en die van Galgenberg tot Hilligjessloot, de knapzakwandeling en de Lentenfietsroute van de ANWB.*

- G. Terug naar 't Keerpunt.

